แจกฟรี
เฉพาะครูผู้สอน

อักษร

ป.๕

คู่มือครู อจท.

ใช้ประกอบการสอนคู่กับหนังสือเรียน

- **เพิ่ม** วิธีการสอนเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ผ่าน**กระบวนการเรียนรู้ 5Es**
- **เพิ่ม** ข้อสอบ**เน้นการคิด**
- **ใหม่** กิจกรรมมูรณาการทักษะชีวิตและการทำงานตามแนวคิด **เศรษฐกิจพอเพียง**
- **พร้อม** กิจกรรมเสริมสร้างประสมการณ์การเรียนรู้สู่**อาเซียน**

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ทัศนศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

องอาจ มากสิน

กระดาษปอนด์ มาตรฐานใหม่ ช่วยถนอมสายตา Educare

▲ ภาพปกนี้มีขนาดเท่ากับหนังสือเรียนฉบับจริงของนักเรียน

อักษร

เอกสารประกอบคู่มือครู
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ทัศนศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลักษณะเด่น คู่มือครู Version ใหม่

ขยายพื้นที่รูปเล่มใหญ่ขึ้นกว่าเดิม จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นโซน
เพื่อค้นหาข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และดูเป็นระเบียบ

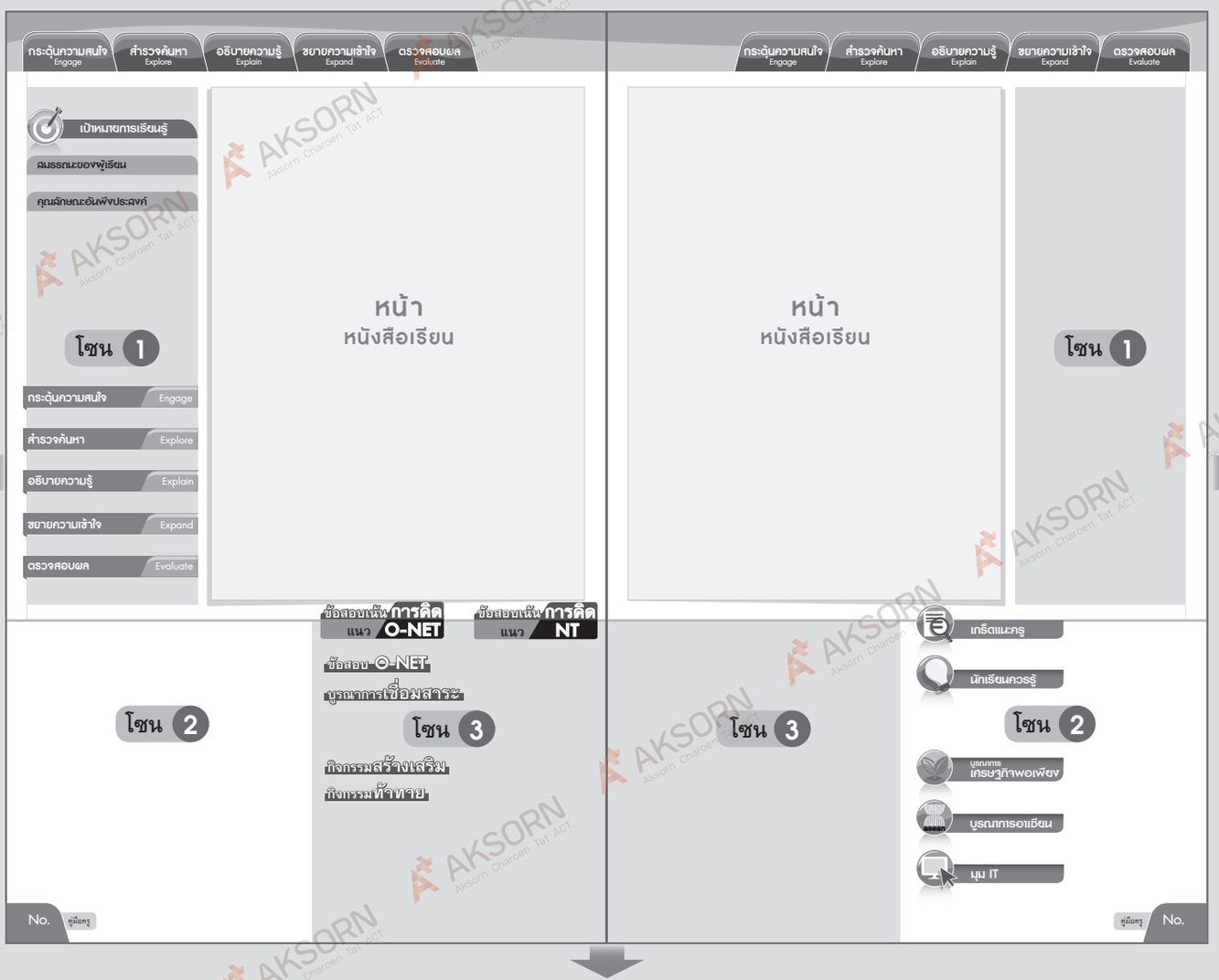

โซน 1 ขั้นตอนการสอนแบบ 5Es

เพื่อให้ครูเตรียมจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแนะนำขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรมแบบ 5Es อย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนบรรลุตามตัวชี้วัด

โซน 2 ช่วยครูเตรียมสอน

เพื่อช่วยลดภาระครูผู้สอน โดยแนะนำเกร็ดความรู้สำหรับครู ความรู้เสริมสำหรับนักเรียน รวมทั้งบูรณาการความรู้สู่อาเซียนและมุม IT

โซน 3 ช่วยครูเตรียมนักเรียน

เพื่อให้ครูสะดวกต่อการจัดกิจกรรม โดยแนะนำกิจกรรมบูรณาการเชื่อมระหว่างกลุ่มสาระ วิชา กิจกรรมสร้างเสริม กิจกรรมท้าทาย รวมถึงเนื้อหาที่เคยออกข้อสอบ O-NET เก็งข้อสอบ O-NET และแนวข้อสอบเน้นการคิด พร้อมคำอธิบายและเฉลยอย่างละเอียด

แถบสีและสัญลักษณ์ ที่ใช้ในคู่มือครู

1. แถบสี 5Es

แถบสีแสดงขั้นตอนการสอนและการจัดกิจกรรม แบบ 5Es เพื่อให้ครูทราบว่าเป็นขั้นการสอนขั้นใด

สีแดง	สีเขียว	สีส้ม	สีฟ้า	สีม่วง
กระตุ้นความสนใจ Engage	**สำรวจค้นหา** Explore	**อธิบายความรู้** Explain	**ขยายความเข้าใจ** Expand	**ตรวจสอบผล** Evaluate
• เป็นขั้นที่ผู้สอนเลือกใช้เทคนิคกระตุ้นความสนใจ เพื่อโยงเข้าสู่บทเรียน	• เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนสำรวจปัญหา และศึกษาข้อมูล	• เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ จนเกิดความรู้เชิงประจักษ์	• เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปคิดค้นต่อ ๆ ไป	• เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินผลโนทัศน์ของผู้เรียน

2. สัญลักษณ์

สัญลักษณ์	วัตถุประสงค์
เป้าหมายการเรียนรู้	• แสดงเป้าหมายการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องบรรลุตามตัวชี้วัด ตลอดจนสมรรถนะที่จะต้องมี และคุณลักษณะที่พึงเกิดขึ้นกับนักเรียน
หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้	• แสดงร่องรอยหลักฐานตามภาระงานที่ครูมอบหมาย เพื่อแสดงผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัด
เกร็ดแนะครู	• แทรกความรู้เสริมสำหรับครู ข้อเสนอแนะ ข้อควรระวัง ข้อสังเกต แนวทางการจัดกิจกรรมและอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน
นักเรียนควรรู้	• ขยายความรู้เพิ่มเติมจากเนื้อหา เพื่อให้ครูนำไปใช้อธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนได้มีความรู้มากขึ้น
บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง	• กิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมและปลูกฝังค่านิยมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
บูรณาการอาเซียน	• ความรู้หรือกิจกรรมเสริม ให้ครูนำไปใช้เตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนใน พ.ศ. 2558 โดยบูรณาการกับวิชาที่กำลังเรียน
มุม IT	• แนะนำแหล่งค้นคว้าจากเว็บไซต์ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้เข้าถึงข้อมูลความรู้ที่หลากหลาย ทั้งไทยและต่างประเทศ

สัญลักษณ์	วัตถุประสงค์
ข้อสอบ O-NET (เฉพาะวิชา ชั้น ที่สอบ O-NET)	• ชี้แนะเนื้อหาที่เคยออกข้อสอบ O-NET โดยยกตัวอย่างข้อสอบพร้อมวิเคราะห์คำตอบอย่างละเอียด
ข้อสอบเน้นการคิดแนว O-NET	• เป็นตัวอย่างข้อสอบที่มุ่งเน้นการคิดให้ครูนำไปใช้ได้จริง รวมถึงเป็นการเก็งข้อสอบ O-NET ที่จะออก มีทั้งปรนัย - อัตนัย พร้อมเฉลยอย่างละเอียด
ข้อสอบเน้นการคิดแนว NT (เฉพาะวิชา ชั้น ที่สอบ NT)	• แนวข้อสอบ NT ในระดับประถมศึกษา มีทั้งปรนัย - อัตนัย พร้อมเฉลยอย่างละเอียด
บูรณาการเชื่อมสาระ	• แนะนำแนวทางการจัดกิจกรรมเชื่อมกับกลุ่มสาระ ชั้น หรือวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง
กิจกรรมสร้างเสริม	• แนะนำแนวทางการจัดกิจกรรมซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ยังไม่เข้าใจเนื้อหา
กิจกรรมท้าทาย	• แนะนำแนวทางการจัดกิจกรรมต่อยอดสำหรับนักเรียนที่เรียนรู้เนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว และต้องการท้าทายความสามารถในระดับที่สูงขึ้น

5Es การจัดกิจกรรมตามขั้นตอนวัฏจักรการเรียนรู้ 5Es

ขั้นตอนการสอนที่สัมพันธ์กับ**ขั้นตอนการคิดและการทำงานทางสมอง**ของผู้เรียนที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย คือ **วัฏจักรการเรียนรู้ 5Es** ซึ่งผู้จัดทำคู่มือครูได้นำมาใช้เป็นแนวทางออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วย ตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage)

เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจโดยใช้เทคนิควิธีการสอนและคำถามทบทวนความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เพื่อเชื่อมโยงผู้เรียนเข้าสู่ความรู้ของบทเรียนใหม่ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่เป็นหัวข้อและสาระการเรียนรู้ของบทเรียนได้ จึงเป็นขั้นตอนการสอนที่สำคัญ เพราะเป็นการเตรียมความพร้อมและสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore)

เป็นขั้นที่ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนลงมือศึกษา สังเกต หรือร่วมมือกันสำรวจ เพื่อให้เห็นขอบข่ายของปัญหา รวมถึงวิธีการศึกษาค้นคว้า การรวบรวมข้อมูลความรู้ที่จะนำไปสู่การสร้างความเข้าใจประเด็นปัญหานั้นๆ เมื่อผู้เรียนทำความเข้าใจในประเด็นหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้าอย่างถ่องแท้แล้ว ก็ลงมือปฏิบัติเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ สำรวจตรวจสอบ โดยวิธีการต่างๆ เช่น สัมภาษณ์ ทดลอง อ่านค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร แหล่งข้อมูลต่างๆ จนได้ข้อมูลความรู้ตามที่ตั้งประเด็นศึกษาไว้

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain)

เป็นขั้นที่ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น ให้การแนะนำ ตั้งคำถามกระตุ้นให้คิด เพื่อให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบ และนำข้อมูลความรู้จากการศึกษาค้นคว้าในขั้นที่ 2 มาวิเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาในรูปแบบสารสนเทศต่างๆ เช่น เขียนแผนภูมิ แผนผังแสดงมโนทัศน์ เขียนความเรียง เขียนรายงาน เป็นต้น ในขั้นตอนนี้ฝึกให้ผู้เรียนใช้สมองคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand)

เป็นขั้นที่ผู้สอนเลือกใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ที่เกิดขึ้นไปคิดค้นสืบค้นต่อๆ ไป เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ระดมสมองเพื่อคิดสร้างสรรค์ร่วมกัน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่ไปเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมโดยนำข้อสรุปที่ได้ไปใช้อธิบายเหตุการณ์ต่างๆ หรือนำไปปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของตนเอง เพื่อขยายความรู้ความเข้าใจให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ในขั้นตอนนี้ฝึกสมองของผู้เรียนให้สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างมีคุณภาพ เสริมสร้างวิสัยทัศน์ให้กว้างไกลออกไป

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผล (Evaluate)

เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินมโนทัศน์ของผู้เรียน โดยตรวจสอบจากความคิดที่เปลี่ยนไปและความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นใหม่ ตรวจสอบทักษะ กระบวนการปฏิบัติ การแก้ปัญหา การตอบคำถามรวบยอด และการเคารพความคิดหรือยอมรับเหตุผลของคนอื่น เพื่อการสร้างสรรค์ความรู้ร่วมกัน ผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อสรุปผลว่ามีความรู้อะไรเพิ่มขึ้นมาบ้าง เกิดความเข้าใจมากน้อยเพียงใด และจะนำความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้เรื่องอื่นๆ ได้อย่างไร ผู้เรียนจะเกิดเจตคติและเห็นคุณค่าของตนเองจากผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความสุขอย่างแท้จริง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนวัฏจักรการสร้างความรู้แบบ 5Es จึงเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง เพราะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และฝึกฝนให้ใช้กระบวนการคิดและกระบวนการกลุ่มอย่างชำนาญ ก่อให้เกิดทักษะชีวิต ทักษะการทำงานและทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ทุกประการ

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา **ทัศนศิลป์** กลุ่มสาระการเรียนรู้ **ศิลปะ**
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1-2
รหัสวิชา ศ..... เวลา 30 ชั่วโมง/ปี

เสริม **4**

บรรยายเกี่ยวกับจังหวะ ตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และวิชาการที่แตกต่างกัน และบอกประโยชน์และคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม จากนั้นระบุปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์และการสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตนเอง และบอกวิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

วาดภาพโดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี สร้างสรรค์งานปั้นจากดินน้ำมันหรือดินเหนียว โดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการสร้างสรรค์ งานพิมพ์ภาพ โดยเน้นการจัดวางตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในภาพ

ระบุ บรรยาย อภิปราย เกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของงานทัศนศิลป์ในแหล่งเรียนรู้หรือนิทรรศการศิลปะและงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางทัศนศิลป์ ในการสร้างและนำเสนอผลงานทัศนศิลป์ การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม การวิเคราะห์ การวิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ มีจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ตัวชี้วัด							
ศ 1.1	ป.5/1	ป.5/2	ป.5/3	ป.5/4	ป.5/5	ป.5/6	ป.5/7
ศ 1.2	ป.5/1	ป.5/2					
	รวม 9 ตัวชี้วัด						

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ทัศนศิลป์ ป.๕

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง
นายองอาจ มากสิน

ผู้ตรวจ
นายสถิตย์ วงษาวดี
นายธวัช สิงหพ
นายประสิทธิ์ เอมทิม

บรรณาธิการ
นายวิสูตร โพธิ์เงิน

รหัสสินค้า ๑๕๑๕๐๒๖

อักษร
www.aksorn.com

จัดพิมพ์และจำหน่ายทั่วประเทศโดย
บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด
142 ถนนตะนาว เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200
โทร./แฟกซ์. 0 2622 2999 (อัตโนมัติ 20 คู่สาย)
พิมพ์ที่: บริษัท ไทยร่มเกล้า จำกัด โทร. 0 2903 9101-6

พิมพ์ครั้งที่ 4
รหัสสินค้า 1545037

AKSORN Aksorn Charoen Tat ACT.

คำนำ

หนังสือเรียน ทัศนศิลป์ ป.๕ เล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยดำเนินการจัดทำให้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทุกประการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ซึ่งจะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ และเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของงานศิลปะแขนงต่าง ๆ

หนังสือเรียน ทัศนศิลป์ ป.๕ เล่มนี้ มี ๓ หน่วย ในแต่ละหน่วยแบ่งเป็นบทย่อย ๆ ซึ่งประกอบด้วย

๑. เป้าหมายการเรียนรู้ประจำหน่วย กำหนดระดับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนว่าเมื่อเรียนจบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ต้องบรรลุมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรข้อใดบ้าง

๒. สาระสำคัญ แก่นความรู้ที่เป็นความรู้ความเข้าใจคงทนติดตัวผู้เรียน

๓. เนื้อหา ครบตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ นำเสนอเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น

๔. กิจกรรม มีหลากหลายรูปแบบให้นักเรียนปฏิบัติ แบ่งเป็น

(๑) กิจกรรมนำสู่การเรียน นำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจแก่ผู้เรียน

(๒) กิจกรรมการเรียนรู้ มอบหมายให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะประจำหน่วย

คณะผู้จัดทำจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า **หนังสือเรียน ทัศนศิลป์ ป.๕** เล่มนี้ จะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่อำนวยประโยชน์ต่อการเรียนทัศนศิลป์ เพื่อให้สัมฤทธิผลตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทุกประการ

คณะผู้จัดทำ

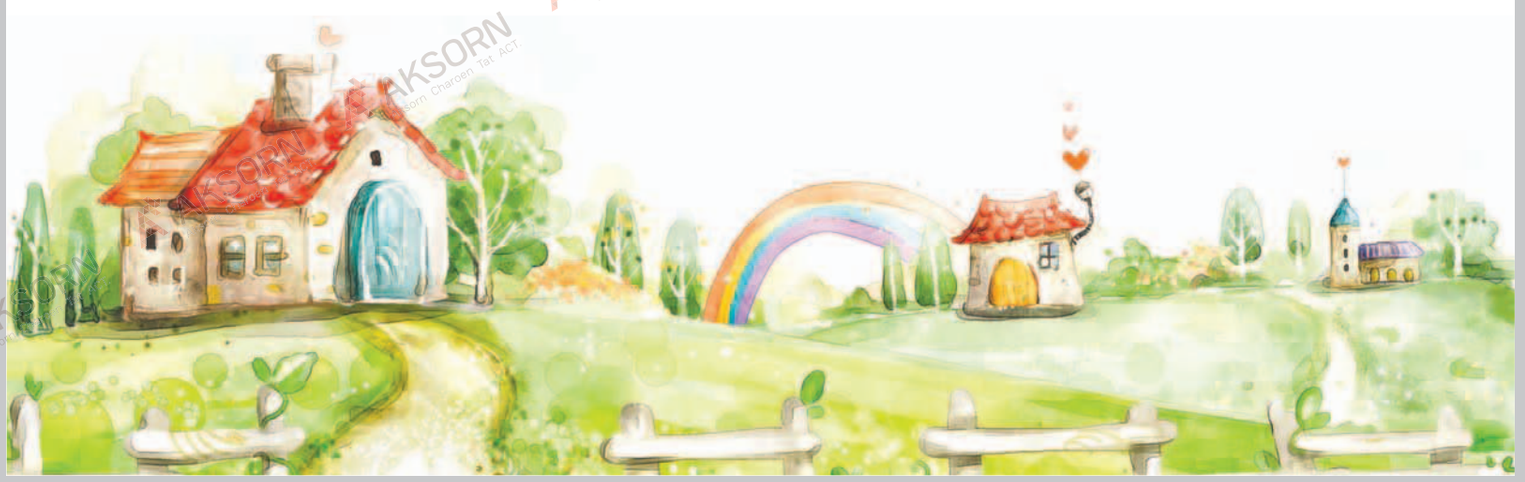

คำชี้แจงในการใช้สื่อ

หนังสือเรียน ทัศนศิลป์ ป.๕ เล่มนี้ ภายในเล่มนำเสนอการจัดการเรียนการสอนเป็นหน่วยการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานตัวชี้วัดชั้นปี และสาระการเรียนรู้แกนกลาง โดยเน้นการออกแบบกิจกรรมให้สัมพันธ์กับธรรมชาติการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน

เป้าหมายการเรียนรู้

กำหนดระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียนเมื่อเรียนจบหน่วย

สาระสำคัญ

แก่นความรู้ที่เป็นความเข้าใจคงทนติดตัวผู้เรียน

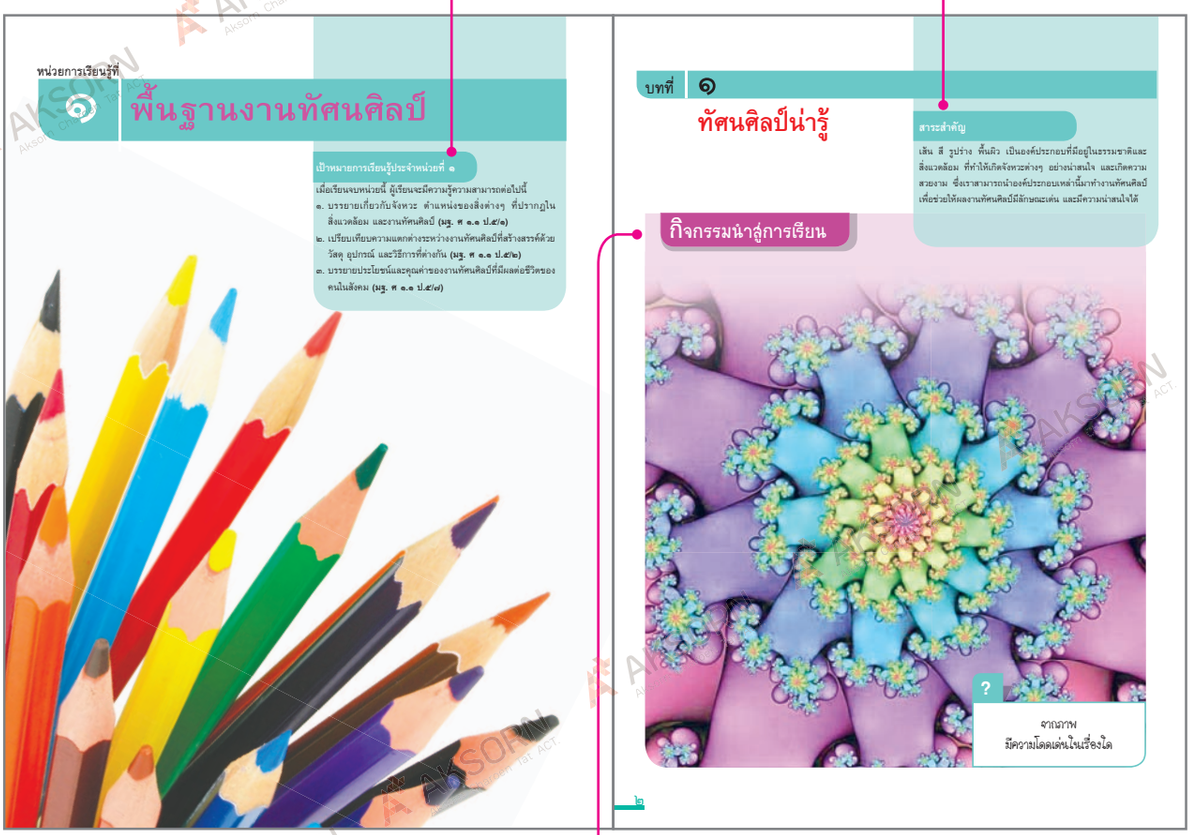

กิจกรรมนำสู่การเรียน

นำเข้าสู่บทเรียนใช้กระตุ้นความสนใจและวัดประเมินผลก่อนเรียน

เนื้อหา

ครบตามหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ นำเสนอเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น

กิจกรรมการเรียนรู้

มอบหมายนักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะประจำหน่วย

๑ การวาดภาพแสดงแสง-เงา

แสงและเงา เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในงานศิลปะ เพราะช่วยให้ภาพวาดดูสวยงามและมีมิติ ภาพวาดที่มีแสง-เงา เป็นภาพที่เกิดจากการนำเอาแสงและเงามาใช้ประกอบกับภาพร่างลายเส้น โดยวางตำแหน่งของแสงและเงาให้สมดุลกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดภาพที่เหมือนจริงขึ้นได้

องค์ประกอบของภาพแสงและเงา มีดังนี้

๑. แสง แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) แสงจากธรรมชาติ เช่น แสงจากดวงอาทิตย์ แสงจากดวงจันทร์ เป็นต้น

๒) แสงที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เช่น แสงจากหลอดไฟ แสงจากเทียนไข แสงจากไฟฉาย เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ดูภาพ แล้วเขียนบรรยายภาพลงในสมุด พร้อมทั้งเรียนบอกว่าเป็นรูปแบบการจัดจังหวะแบบใด

๒. สร้างงานทัศนศิลป์ ๑ ผลงาน แล้วนำเสนอผลงานโดยบอกการจัดจังหวะตำแหน่งของผลงาน

ขยายความรู้สู่การคิด นักเรียนเคยนำความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์แบบต่างๆ มาใช้ในการเรียนบ้างหรือไม่ อย่างไร

ขยายความรู้สู่การคิด คำถามกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนใช้ทักษะการคิด วิเคราะห์ ต่อยอดความรู้ที่ได้ในบทเรียน

กิจกรรม.....บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมและปลูกฝังค่านิยมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

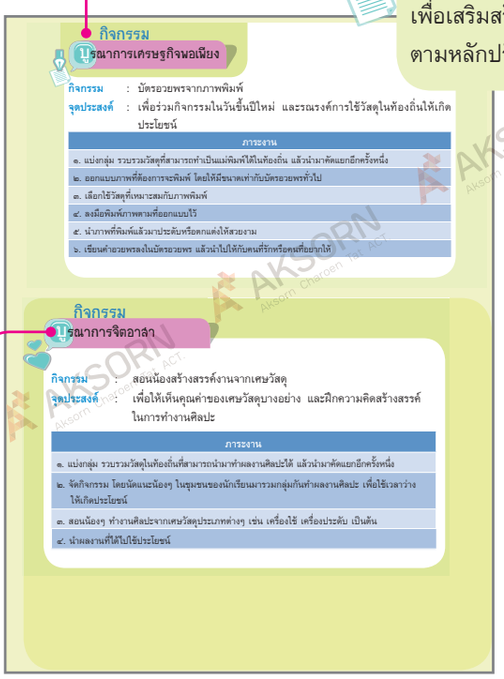

กิจกรรม บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรม : บัตรอวยพรจากภาพพิมพ์

จุดประสงค์ : เพื่อร่วมกิจกรรมในวันขึ้นปีใหม่ และรณรงค์การใช้วัสดุในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

ภาระงาน
๑. แบ่งกลุ่ม รวบรวมวัสดุที่สามารถทำเป็นแม่พิมพ์ได้ในท้องถิ่น แล้วนำมาคัดแยกอีกครั้งหนึ่ง
๒. ออกแบบภาพที่ต้องการจะพิมพ์ โดยให้มีขนาดเท่ากับบัตรอวยพรทั่วไป
๓. เลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมกับภาพพิมพ์
๔. ลงมือพิมพ์ภาพตามที่ออกแบบไว้
๕. นำภาพที่พิมพ์แล้วมาประดับหรือตกแต่งให้สวยงาม
๖. เขียนคำอวยพรลงในบัตรอวยพร แล้วนำไปให้กับคนที่รักหรือคนที่อยากให้

กิจกรรม บูรณาการจิตอาสา

กิจกรรม : สอนน้องสร้างสรรค์งานจากเศษวัสดุ

จุดประสงค์ : เพื่อให้เห็นคุณค่าของเศษวัสดุบางอย่าง และฝึกความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ

ภาระงาน
๑. แบ่งกลุ่ม รวบรวมวัสดุในท้องถิ่นที่สามารถนำมาทำผลงานศิลปะได้ แล้วนำมาคัดแยกอีกครั้งหนึ่ง
๒. จัดกิจกรรม โดยนัดแนะน้องๆ ในชุมชนของนักเรียนมารวมกลุ่มกันทำผลงานศิลปะ เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๓. สอนน้องๆ ทำงานศิลปะจากเศษวัสดุประเภทต่างๆ เช่น เครื่องใช้ เครื่องประดับ เป็นต้น
๔. นำผลงานที่ได้ไปใช้ประโยชน์

กิจกรรม.....บูรณาการจิตอาสา

เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมจนเป็นกิจนิสัย

สารบัญ

ตารางวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ พื้นฐานงานทัศนศิลป์ ๑
บทที่ ๑ ทัศนศิลป์น่ารู้ ๒
บทที่ ๒ งานทัศนศิลป์กับวิธีการสร้างสรรค์ ๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สร้างสรรค์งานศิลป์ ๒๒
บทที่ ๑ แสง-เงากับการวาดภาพ ๒๓
บทที่ ๒ งานปั้นแสนสนุก ๓๓
บทที่ ๓ ภาพพิมพ์กับการจัดภาพ ๔๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ การสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยภูมิปัญญา ๕๗
บทที่ ๑ งานศิลปะรอบๆ ตัวเรา ๕๘
บทที่ ๒ งานศิลป์ภูมิปัญญาแห่งชุมชน ๖๗

โครงงานศิลปะ ๗๓
กิจกรรมบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง ๗๓
กิจกรรมบูรณาการจิตอาสา ๗๔
บรรณานุกรม ๗๔

ตารางวิเคราะห์

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด รายวิชา ทัศนศิลป์ ป.๕

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนใช้ตารางนี้ตรวจสอบว่า เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปีในข้อใดบ้าง

สาระการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด ชั้น ป.๕	หน่วยที่ ๑		หน่วยที่ ๒			หน่วยที่ ๓	
	บทที่		บทที่			บทที่	
	๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒
มาตรฐาน ศ ๑.๑							
๑. บรรยายเกี่ยวกับจังหวะ ตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมและในงานทัศนศิลป์	✓						
๒. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศน์ศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ต่างกัน		✓					
๓. วาดภาพโดยใช้เทคนิคของแสงเงา น้ำหนัก และวรรณะสี			✓				
๔. สร้างสรรค์งานปั้นจากดินน้ำมันหรือดินเหนียว โดยเน้นการถ่ายทอดจินตนาการ				✓			
๕. สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพโดยเน้นการจัดวางตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในภาพ					✓		
๖. ระบุปัญหาในการจัดองค์ประกอบศิลป์ และการสื่อความหมายในงานทัศนศิลป์ของตนเอง และบอกวิธีการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น					✓		
๗. บรรยายประโยชน์และคุณค่าของงานทัศน์ศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม			✓				
มาตรฐาน ศ ๑.๒							
๑. ระบุและบรรยายเกี่ยวกับลักษณะ รูปแบบของงานทัศน์ศิลป์ในแหล่งเรียนรู้หรือนิทรรศการศิลปะ						✓	
๒. อภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น							✓

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑ พื้นฐานงานทัศนศิลป์

เป้าหมายการเรียนรู้ประจำหน่วยที่ ๑

เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถต่อไปนี้

๑. บรรยายเกี่ยวกับจังหวะ ตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อมและในงานทัศนศิลป์ **(มฐ. ศ ๑.๑ ป.๕/๑)**

๒. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ต่างกัน **(มฐ. ศ ๑.๑ ป.๕/๒)**

๓. บรรยายประโยชน์และคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม **(มฐ. ศ ๑.๑ ป.๕/๗)**

กระตุ้นความสนใจ Engage

1. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ในการเรียนวิชาทัศนศิลป์ นักเรียนรู้สึกสนุกหรือไม่ เพราะอะไร แล้วให้นักเรียนผลัดกันออกมาเล่าให้เพื่อนฟัง
2. ให้นักเรียนที่รู้สึกสนุกเวลาเรียนวิชาทัศนศิลป์บอกว่า ตนเองชอบทำงานศิลปะประเภทใด เช่น งานภาพพิมพ์ งานปั้น เป็นต้น เพราะอะไร
3. ให้นักเรียนตอบคำถามว่า
   - สีที่เห็นในภาพนี้ คือสีชนิดใด มีวิธีใช้อย่างไร
     (ตอบ สีไม้ ใช้ระบายสี โดยนำมาฝนบริเวณที่ต้องการระบาย)
   - สีชนิดใดบ้างที่มีวิธีใช้เหมือนสีในภาพ
     (แนวตอบ สีเทียน สีชอล์ก เป็นต้น)

เกร็ดแนะครู

การเรียนศิลปะจะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ มีทักษะในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ต่างๆ ในการทำงานศิลปะอย่างถูกต้อง และครูควรนำเสนอผลงานศิลปะที่มีความหลากหลาย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดแปลกใหม่ในการทำงานศิลปะ นอกจากนี้ควรฝึกให้เด็กได้บรรยายถึงผลงานศิลปะทั้งของตนเองและผู้อื่น เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักแสดงออกทางความคิดอย่างสร้างสรรค์

เป้าหมายการเรียนรู้

บรรยายเกี่ยวกับจังหวะ ตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์
(ศ 1.1 ป.5/1)

สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย รับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระตุ้นความสนใจ Engage

ให้นักเรียนดูภาพในหนังสือ หน้า 2 แล้วช่วยกันบอกว่า

- จากภาพ มีความโดดเด่นในเรื่องใด
  (แนวตอบ โดดเด่นในเรื่องภาพที่ดูมีจังหวะไหลลื่น และมีการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่น่าสนใจ)
- ภาพนี้มีความสวยงามหรือไม่ เพราะอะไร
  (แนวตอบ มีความสวยงาม เพราะมีการจัดวางภาพที่มีความโดดเด่น มีจุดนำสายตา สีสันมีความกลมกลืนกัน)

บทที่ ๑

ทัศนศิลป์น่ารู้

สาระสำคัญ

เส้น สี รูปร่าง พื้นผิว เป็นองค์ประกอบที่มีอยู่ในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ทำให้เกิดจังหวะต่างๆ อย่างน่าสนใจ และเกิดความสวยงาม ซึ่งเราสามารถนำองค์ประกอบเหล่านี้มาทำงานทัศนศิลป์เพื่อช่วยให้ผลงานทัศนศิลป์มีลักษณะเด่น และมีความน่าสนใจได้

กิจกรรมนำสู่การเรียน

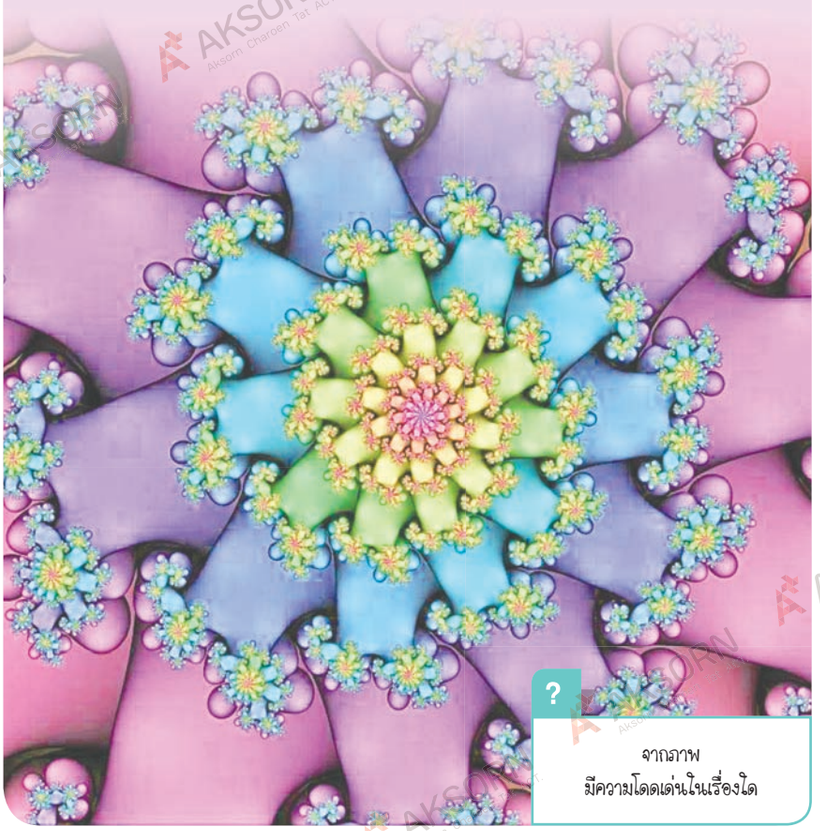

? จากภาพ มีความโดดเด่นในเรื่องใด

เกร็ดแนะครู

ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการให้นักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

- สังเกตการจัดองค์ประกอบศิลป์
- บรรยายลักษณะการจัดจังหวะและตำแหน่งของสิ่งต่างๆ จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจว่า จังหวะและตำแหน่งของสิ่งต่างๆ เมื่อลองสังเกตให้ดีจะเห็นว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง และสิ่งนี้นี่เองที่ทำให้งานทัศนศิลป์มีลักษณะเด่นดึงดูดความสนใจ

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ภาพใดมีความไหลลื่นอย่างต่อเนื่อง

1.
2.
3.
4.

วิเคราะห์คำตอบ ***ตอบข้อ 3.*** *เพราะจากภาพดูแล้วทำให้เกิดความรู้สึกต่อเนื่อง เชื่อมโยง ทำให้รู้สึกว่ามีการเคลื่อนไหว ความไหลลื่น ส่วนภาพที่ 1., 2., 4. มีการใช้สีสันต่างๆ มาวางสลับกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความรู้สึกต่อเนื่อง แต่ไม่ไหลลื่น*

๑ จังหวะ① และตำแหน่งกับสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

เมื่อเรามองสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น เก้าอี้ ดอกไม้ ของเล่น เป็นต้น เราจะเห็นจังหวะและตำแหน่งของสิ่งต่างๆ หลายลักษณะ เช่น

จังหวะแบบที่มีการลดหลั่นของต้นไม้
และมีตำแหน่งเรียงต่อกันไปในทิศทางเดียวกัน

จังหวะแบบเหมือนกันของแว่นตา
และมีตำแหน่งประสานต่อเนื่องกัน

จังหวะแบบเท่าๆ กันของบังกะโล และมีตำแหน่งเรียงกันอย่างต่อเนื่อง

จังหวะแบบไหลลื่นของขั้นบันได
และมีตำแหน่งเชื่อมโยงกัน

จังหวะแบบที่มีการลดหลั่นของของเล่น
และมีตำแหน่งจากเล็กไปใหญ่

จังหวะ หมายถึง ระยะชิด ห่าง ใกล้ ไกล ของสิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

ตำแหน่ง หมายถึง ตำแหน่งที่อยู่ของสิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์

สำรวจค้นหา Explore

1. ให้นักเรียนสังเกตสิ่งต่างๆ ภายในห้องเรียนแล้วช่วยกันบอกว่า มีสิ่งใดบ้างที่มีการจัดวางอย่างเป็นจังหวะ
2. ให้นักเรียนดูภาพในหนังสือ หน้า 3 แล้วช่วยกันบอกว่า มีสิ่งใดที่จัดจังหวะแบบนี้อีกบ้าง

ข้อสอบเน้นแนว O-NET การคิด

ภาพในข้อใด มีจังหวะแตกต่างจากข้ออื่น

1. 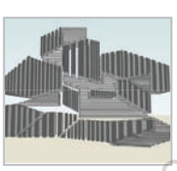
2.
3.
4.

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 4. เพราะมีจังหวะแบบไหลลื่น ส่วนข้อ 1., 2., 3. มีจังหวะแบบซ้ำกัน*

นักเรียนควรรู้

① **จังหวะ** ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงจังหวะทางดนตรี แต่เป็นจังหวะที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ โดยทำให้ภาพที่เห็นเกิดความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

อธิบายความรู้ Explain

1. ให้นักเรียนสังเกตการจัดโต๊ะเรียนที่วางเรียงกันในห้องเรียน แล้วช่วยกันบอกว่าการเรียงกันของโต๊ะเรียนในห้องเรียน มีความต่อเนื่องกันหรือมีการหยุดอย่างเป็นจังหวะหรือไม่
2. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาแสดงความคิดเห็นว่าลักษณะของจังหวะและตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ มีการจัดจังหวะแบบใดบ้าง
3. ให้นักเรียนดูภาพในหนังสือ หน้า 4 แล้วช่วยกันบอกว่า สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา สิ่งใดมีการจัดจังหวะเหมือนกับภาพเหล่านี้อีก *(แนวตอบ มี เช่น การยืนเข้าแถวเคารพธงชาติ บ้านจัดสรร เป็นต้น)*

ลักษณะจังหวะของสิ่งต่างๆ ในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ แบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑) **จังหวะแบบเหมือนกันหรือซ้ำกัน** (1) หมายถึง การจัดช่วงจังหวะของสิ่งที่มีลักษณะแบบเดียวกัน ต่อเนื่องกัน และมีระยะห่างเท่าๆ กัน ทำให้ดูมีระเบียบ แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่

(๑) จังหวะแบบเท่าๆ กัน เป็นการจัดภาพให้มีระยะเท่าๆ กัน ซ้ำๆ กัน และประสานต่อเนื่องไปในทิศทางเดียวกัน ดังตัวอย่าง

จังหวะแบบเท่าๆ กันของเก้าอี้

จังหวะแบบเท่าๆ กันของงานปั้น

(๒) จังหวะแบบไม่เท่ากัน เป็นการจัดให้มีการสลับหรือสับหว่าง โดยให้มีเส้น รูปร่าง รูปทรง มีความหนาความบางไม่เท่ากัน และสีให้น้ำหนักอ่อน-แก่ไม่เท่ากัน แต่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ เช่น ตื่นเต้น ร่าเริง ขัดแย้ง ก้าวหน้า ไม่หยุดนิ่ง เป็นต้น

จังหวะแบบไม่เท่ากันของผีเสื้อ

จังหวะแบบไม่เท่ากันของภาพวาด

นักเรียนควรรู้

(1) **จังหวะแบบเหมือนกันหรือซ้ำกัน** ในการจัดจังหวะลักษณะนี้ เราสามารถสังเกตได้ตั้งแต่การขึ้นบันได การยืนเข้าแถวเคารพธงชาติ หรือแม้แต่การนั่งเรียนในห้องเรียน ทุกอย่างรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนของเรามักมีการจัดจังหวะแบบเหมือนกันหรือซ้ำกันอยู่หลายอย่าง

มุม IT

ครูดูข้อมูล การจัดองค์ประกอบศิลป์ เพิ่มเติม ได้ที่ http://www.prc.ac.th/webart/compositionnewart/01.html

ข้อสอบเน้นแนว การคิด O-NET

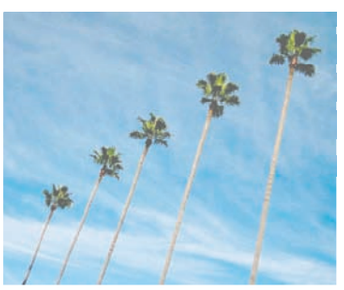

จากภาพ เป็นการจัดจังหวะแบบใด
1. ซ้ำกัน
2. ไหลลื่น
3. ลดหลั่น
4. สลับไปมา

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 1. เพราะเป็นการจัดช่วงจังหวะของสิ่งที่มีลักษณะแบบเดียวกัน ต่อเนื่องกัน และมีระยะห่างเท่าๆ กัน จึงจัดเป็นการจัดจังหวะแบบซ้ำกัน*

๒) **จังหวะแบบสลับไปมา** หมายถึง การจัดช่วงจังหวะของสิ่งที่มีลักษณะต่างกันมาวางสลับกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

จังหวะแบบสลับไปมาของภาพวาด

จังหวะแบบสลับไปมาของลายผ้า

๓) **จังหวะแบบไหลลื่น** หมายถึง การจัดช่วงจังหวะให้ได้ความรู้สึกต่อเนื่องเชื่อมโยง ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีการเคลื่อนไหว

จังหวะแบบไหลลื่นของเครื่องเล่น

จังหวะแบบไหลลื่นของหลังคา

อธิบายความรู้ Explain

1. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การจัดองค์ประกอบศิลป์ของสิ่งแวดล้อมและการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานทัศนศิลป์ มีการจัดจังหวะที่เหมือนกัน เช่น การซ้ำของสี น้ำหนัก ลวดลาย เป็นต้น ในการจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานทัศนศิลป์จะมีความสวยงามมากกว่าการจัดองค์ประกอบศิลป์ในสิ่งแวดล้อม เพราะจะมีความกลมกลืนและส่วนใหญ่เป็นการตั้งใจให้เป็นไปตามจินตนาการที่ผู้สร้างต้องการถ่ายทอดนั่นเอง
2. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในหนังสือ หน้า 3-6 เพิ่มเติม

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ถ้าบันไดมีการจัดจังหวะแบบสลับขนาดไปมา จะเกิดผลอย่างไร

แนวตอบ *การจัดจังหวะบันไดแบบสลับขนาดไปมา อาจทำให้พื้นที่ในการเดินขึ้น-ลง มีบริเวณจำกัด ทำให้เดินขึ้น-ลง ได้ลำบาก จึงไม่นิยมทำขึ้น เพราะอาจทำให้เกิดอันตรายเวลาใช้งานได้*

เกร็ดแนะครู

ครูหาบัตรภาพที่มีการจัดจังหวะแบบต่างๆ มาให้นักเรียนเปรียบเทียบความแตกต่าง หรือพานักเรียนออกไปสังเกตสิ่งต่างๆ รอบบริเวณโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

บูรณาการอาเซียน

ครูให้นักเรียนหาภาพสิ่งก่อสร้างที่เด่นของประเทศสมาชิกอาเซียน ประเทศละ 2 ภาพ จากนั้นสังเกตภาพและบอกว่าสิ่งก่อสร้างที่เห็นมีการจัดจังหวะแบบใด สังเกตจากอะไร

อธิบายความรู้ Explain

1. ครูนำภาพการจัดองค์ประกอบศิลป์ของสิ่งแวดล้อมลักษณะต่าง ๆ ให้นักเรียนดูแล้วให้ช่วยกันบอกว่าเป็นการจัดจังหวะแบบใด
2. ให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า การจัดองค์ประกอบศิลป์ของสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับการจัดองค์ประกอบในงานทัศนศิลป์หรือไม่ อย่างไร

(แนวตอบ มีความสัมพันธ์กัน เพราะงานทัศนศิลป์ที่สร้างขึ้นส่วนใหญ่มีต้นแบบมาจากสิ่งแวดล้อม แล้วเติมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการลงบนผลงานเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ผลงานที่สวยงามมากยิ่งขึ้น)

๔) จังหวะแบบที่มีการลดหลั่น (1) หมายถึง การจัดช่วงจังหวะของวัตถุที่เรียงต่อกัน โดยเรียงจากเล็กไปใหญ่หรือจากใหญ่ไปเล็ก จากสีอ่อนไปสีแก่ หรือจากผิวเรียบไปหยาบ หรือแบบอื่นๆ ทำให้เกิดความรู้สึกในเรื่องของระยะและปริมาณที่มากขึ้นหรือน้อยลง

จังหวะแบบที่มีการลดหลั่นของตุ๊กตา

ตัวอย่าง การบรรยายจังหวะ ตำแหน่งของภาพ

ภาพตู้สีแดง

- จังหวะแบบเท่าๆ กัน
- ตำแหน่งของตู้ เป็นการจัดให้มีระยะที่เท่าๆ กัน ประสานต่อเนื่องไปในทิศทางเดียวกัน
- เป็นภาพที่ดูแล้วมีระเบียบ

สื่นทนาภาษาศิลป์

ภายในสนามเด็กเล่นของโรงเรียน นักเรียนคิดว่ามีของเล่นใดบ้างที่มีการจัดจังหวะที่เท่ากัน และของเล่นใดที่มีการจัดจังหวะที่ไม่เท่ากัน

นักเรียนควรรู้

(1) **ลดหลั่น** คือ ต่ำเป็นชั้นๆ ตามลำดับ ในด้านศิลปะอาจใช้ในด้านการบอกความอ่อนแก่ของสี เช่น จากสีเขียวอ่อนไปสีเขียวเข้ม เป็นต้น

ตัวอย่างการลดหลั่นของสี

เฉลย คำถามสนทนาภาษาศิลป์

แนวตอบ - ของเล่นที่มีการจัดจังหวะที่เท่ากัน เช่น ล้อยางรถยนต์ที่วางเรียงต่อกัน ชิงช้าที่แขวนเรียงต่อกัน เป็นต้น

- ของเล่นที่มีการจัดจังหวะไม่เท่ากัน เช่น ม้าหมุนที่ทาสีแตกต่างกัน เป็นต้น

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ข้อใดเป็นการจัดจังหวะแบบที่มีการลดหลั่น

1.
2.
3. 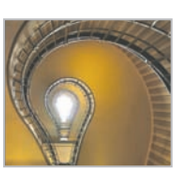
4.

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 1. เพราะเป็นการเรียงลำดับจากใหญ่ไปเล็ก ทำให้เกิดความรู้สึกในเรื่องของปริมาณที่น้อยลง จึงเป็นการจัดจังหวะแบบที่มีการลดหลั่น*

๒ การจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานทัศนศิลป์

หลักการจัดองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เป็นการนำทัศนธาตุ ได้แก่ จุด เส้น สี รูปร่าง รูปทรง มาจัดประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดความเหมาะสม ทำให้ผลงานน่าสนใจ ซึ่งประกอบไปด้วย

๑) **การจัดเอกภาพ** เป็นการรวมกลุ่มของรูปร่าง รูปทรง เส้น สี และเนื้อหาเรื่องราวของงานทัศนศิลป์ให้สัมพันธ์กัน (1)

๒) **การจัดความสมดุล** เป็นการจัดวางองค์ประกอบของงานทัศนศิลป์ให้เท่ากัน ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง

๓) **การเน้นหรือจุดสนใจ** เป็นการแสดงจุดที่ดึงดูดความสนใจของงานทัศนศิลป์

๔) **ความกลมกลืน** เป็นการนำทัศนธาตุที่มีลักษณะเดียวกันมาจัดวางในงานทัศนศิลป์

ตัวอย่าง การจัดองค์ประกอบศิลป์ในงานทัศนศิลป์

การจัดเอกภาพ
ที่มา : neuroflora.exteen.com

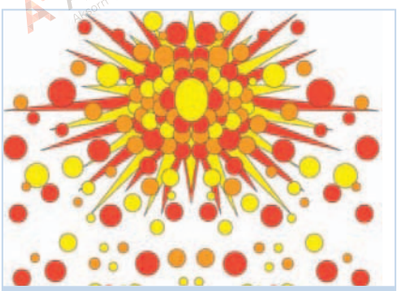

การจัดความสมดุล
ที่มา : idesignbyuh.blogspot.com

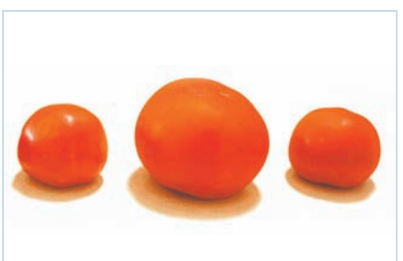

การเน้นหรือจุดสนใจ
ที่มา : johnlovett.com

ความกลมกลืน
ที่มา : julianrees.com

อธิบายความรู้ Explain

1. ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลในหนังสือ หน้า 7 เพิ่มเติม
2. ครูแจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น แล้วให้นักเรียนวาดรูปโดยใช้การจัดองค์ประกอบในงานทัศนศิลป์แบบใดก็ได้ ให้ถูกต้องสวยงาม จากนั้นผลัดกันนำเสนอผลงาน แล้วให้เพื่อนช่วยกันบอกว่า เป็นภาพการจัดองค์ประกอบศิลป์แบบใด

ขยายความเข้าใจ Expand

1. ให้นักเรียนดูภาพในหนังสือ หน้า 8 แล้วเขียนบรรยายว่าเป็นรูปแบบการจัดจังหวะแบบใด
2. ให้นักเรียนสร้างงานทัศนศิลป์ โดยการจัดจังหวะตำแหน่งของสิ่งต่างๆ
3. ครูถามคำถามขยายความรู้สู่การคิดในหนังสือ หน้า 8 แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ
4. ให้นักเรียนทำแบบวัดฯ ทัศนศิลป์ ป.5 กิจกรรมรวบยอดที่ 1.1 ข้อ 2

☐ ใบงาน ☑ แบบวัดฯ ☐ แบบฝึกฯ
ทัศนศิลป์ ป.5 กิจกรรมรวบยอดที่ 1.1
ประเมินตัวชี้วัด ศ 1.1 ป.5/1

๒ ดูภาพที่กำหนดให้ และตอบคำถาม (ตัวอย่างคำตอบ)

๑) จากภาพ จะตั้งชื่อภาพว่า บันไดแห่งความสุข
๒) จากภาพ เป็นการจัดจังหวะภาพในรูปแบบ
○ การจัดจังหวะแบบเหมือนกัน ○ การจัดจังหวะแบบสลับไปมา
✓ การจัดจังหวะแบบไหลลื่น ○ การจัดจังหวะแบบที่มีการลดหลั่น
๓) นักเรียนคิดว่า ภาพที่เห็นสวยงามหรือไม่ ✓ สวยงาม ○ ไม่สวยงาม
เพราะ สีของภาพดูแล้วสบายตา การจัดจังหวะของภาพทำให้ภาพดูน่าสนใจ
๔) นักเรียนคิดว่า การจัดวางตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในภาพ มีส่วนทำให้ภาพมีความโดดเด่น หรือดูสวยงามขึ้นหรือไม่ ✓ มี ○ ไม่มี
เพราะ ทำให้เห็นรายละเอียดของภาพต่างๆ ได้อย่างชัดเจน
๕) นักเรียนชื่นชอบภาพที่เห็นหรือไม่ ✓ ชอบ ○ ไม่ชอบ
เพราะ ออกแบบตัวยงามและดูทันสมัย อยากให้ที่บ้านทำบันไดแบบนี้บ้าง

กิจกรรมสร้างเสริม

ให้นักเรียนสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว และในงานทัศนศิลป์ว่ามีการจัดจังหวะแบบใดบ้าง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและการสังเกต

กิจกรรมท้าทาย

ให้นักเรียนหารูปภาพของสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ มาอย่างละ 2 ภาพ แล้วบอกว่าเป็นการจัดจังหวะแบบใด เพื่อพัฒนาทักษะการคิดและการสังเกต

นักเรียนควรรู้

(1) **สัมพันธ์กัน** ในงานทัศนศิลป์ การทำให้ผลงานมีความสัมพันธ์กัน จะช่วยให้ผลงานมีความน่าสนใจ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ตรวจสอบผล Evaluate

1. ครูตรวจสอบผลการเขียนบรรยายรูปแบบการจัดจังหวะ โดยพิจารณาเขียนจากการบรรยายได้ถูกต้องตรงกับภาพ
2. ครูตรวจสอบผลการสร้างงานทัศนศิลป์ โดยพิจารณาจากการทำงานได้ถูกต้องตรงคำสั่ง
3. ครูตรวจผลการทำแบบวัดฯ ทัศนศิลป์ ป.5 กิจกรรมรวบยอดที่ 1.1 ข้อ 2

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ดูภาพ แล้วเขียนบรรยายภาพลงในสมุด ว่าเป็นภาพอะไร และเขียนบอกว่าเป็นรูปแบบการจัดจังหวะแบบใด

๑)

๒)

๒. สร้างงานทัศนศิลป์ ๑ ผลงาน แล้วนำเสนอผลงานโดยบอกการจัดจังหวะตำแหน่งของผลงาน

ขยายความรู้สู่การคิด

นักเรียนเคยนำความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์แบบต่างๆ มาใช้ในการเรียนบ้างหรือไม่ อย่างไร

เฉลย กิจกรรมการเรียนรู้

1. แนวตอบ
   1) เป็นภาพของเล่น มีรูปแบบการจัดจังหวะแบบที่มีการลดหลั่นจากใหญ่ไปเล็ก
   2) เป็นภาพต้นไม้ มีรูปแบบการจัดจังหวะแบบที่มีการลดหลั่นจากใหญ่ไปเล็ก

แนวตอบ ขยายความรู้สู่การคิด

แนวตอบ เคย เช่น การจัดป้ายนิเทศ โดยการทำให้น่าสนใจ จัดองค์ประกอบภายในป้ายนิเทศให้สวยงาม เป็นต้น

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

จากภาพ เป็นการจัดช่วงจังหวะแบบใด

1. แบบซ้ำกัน
2. แบบเท่ากัน
3. แบบไม่เท่ากัน
4. แบบไปทิศทางเดียวกัน

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 3. แบบไม่เท่ากัน เพราะมีการใช้น้ำหนักของสีแตกต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ เช่น ตื่นเต้น ร่าเริง ขัดแย้ง ก้าวหน้า ไม่หยุดนิ่ง เป็นต้น*

บทที่ ๒

งานทัศนศิลป์ กับวิธีการสร้างสรรค์

สาระสำคัญ

งานทัศนศิลป์แต่ละประเภทมีวิธีการสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลายและแตกต่างกัน จึงมีความสวยงาม และแปลกใหม่น่าสนใจ ซึ่งมีคุณค่าต่อชีวิตของคนในสังคมในด้านต่างๆ

กิจกรรมนำสู่การเรียน

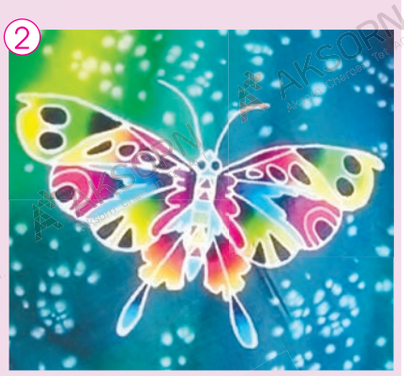

? ผลงานศิลปะในภาพ สร้างสรรค์มาจากวัสดุใดบ้าง โดยวิธีการใด

เป้าหมายการเรียนรู้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ต่างกัน **(ศ 1.1 ป.5/2)**
2. บรรยายประโยชน์และคุณค่าของงานทัศนศิลป์ที่มีผลต่อชีวิตของคนในสังคม **(ศ 1.1 ป.5/7)**

สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด
2. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย รับผิดชอบ
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

กระตุ้นความสนใจ Engage

ให้นักเรียนดูภาพในหนังสือ หน้า 9 แล้วช่วยกันบอกว่า

- ผลงานศิลปะในภาพ สร้างสรรค์มาจากวัสดุใดบ้าง โดยวิธีการใด

(ตอบ ① วัสดุที่ใช้ คือ ไม้ โดยวิธีแกะสลัก
② วัสดุที่ใช้ คือ ผ้า โดยวิธีวาด
③ วัสดุที่ใช้ คือ ดินเหนียว โดยวิธีปั้น
④ วัสดุที่ใช้ คือ ดินน้ำมัน โดยวิธีปั้น)

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

จากภาพ ใช้วัสดุใดในการทำงาน

1. ไม้
2. ดินน้ำมัน
3. ดินเหนียว
4. ปูนปลาสเตอร์

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 1. เพราะจากภาพเป็นงานแกะสลักจากไม้ โดยนำไม้ที่เป็นวัตถุดิบที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เป็นชิ้นงาน*

เกร็ดแนะครู

ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการให้นักเรียนปฏิบัติ ดังนี้

- สังเกตวิธีการสร้างงานและประโยชน์ของงานทัศนศิลป์
- ฝึกปฏิบัติการสร้างงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ

จากนั้น อธิบายสรุปความรู้ความเข้าใจว่า งานทัศนศิลป์แต่ละประเภทมีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่แตกต่างกันในการทำงาน จึงทำให้ได้ผลงานที่มีความแตกต่างกันไป ประโยชน์และคุณค่าของงานจึงแตกต่างกันไปด้วย

สำรวจค้นหา Explore

1. ครูนำภาพผลงานทัศนศิลป์ต่าง ๆ มาให้ดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันบอกว่า ผลงานเหล่านี้มีวิธีการสร้างสรรค์งานที่เหมือนกันหรือไม่ อย่างไร
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า งานทัศนศิลป์มีหลายประเภท มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

๑ งานทัศนศิลป์กับวิธีการสร้างสรรค์

งานทัศนศิลป์ที่เราพบเห็นอยู่ในชีวิตประจำวันมีอยู่หลายประเภท เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ เป็นต้น โดยการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละประเภท จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับประเภทของผลงานนั้นๆ เช่น

ภาพเขียน
ที่มา : ด.ญ.เนิชาวีร์ เชยประเสริฐ

ภาพพิมพ์
ที่มา : คลังภาพ อจท.

งานปั้น
ที่มา : http://streejone.blogspot.com

งานออกแบบสร้างสรรค์
ที่มา : เอกรัช คุ้มผิว

๑๐

เกร็ดแนะครู

ในการปฏิบัติงานทัศนศิลป์ ครูไม่ควรจำกัดหัวข้อในการปฏิบัติงานมากจนเกินไป เพราะจะเป็นการจำกัดความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก และครูควรบอกเกณฑ์การประเมินผลงานกับเด็กก่อนลงมือปฏิบัติงานทุกครั้ง เพื่อให้เด็กทราบว่า ควรทำงานอย่างไร เมื่อเด็กทำงานเสร็จแล้วควรมีการเสริมแรงทุกครั้ง เช่น ชื่นชมผลงานที่มีความโดดเด่นให้เพื่อนคนอื่นดูเป็นตัวอย่าง เป็นต้น

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ผลงานทัศนศิลป์ใดที่มีการทำงานต่างจากพวก

1.
2.
3.
4.

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 1. เพราะจากภาพเป็นงานภาพพิมพ์ ซึ่งต้องใช้แม่พิมพ์ในการสร้างผลงาน ส่วนข้อ 2.,3.,4. เป็นงานภาพเขียน ไม่จำเป็นต้องใช้แม่พิมพ์ในการสร้างผลงาน*

๑. จิตรกรรม หรือการวาดภาพ เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่สร้างขึ้นบนกระดาษวาดเขียน ผืนผ้า หรือผนัง ซึ่งสร้างสรรค์จากสีประเภทต่างๆ ดินสอ พู่กัน หรืออุปกรณ์อื่นๆ ตามลักษณะของภาพที่วาด โดยทั่วไปแล้วจะนิยมเรียกผลงานประเภทนี้ว่า *ภาพเขียน*

การทำงานจิตรกรรม

อุปกรณ์ที่ใช้

ดินสอ | กบเหลาดินสอ | ยางลบ | สีไม้ | กระดาษวาดเขียน

วิธีการทำงาน

๑

คิดภาพที่ต้องการวาด

๒

ร่างภาพที่ต้องการวาด โดยใช้ดินสอร่างเส้นเบาๆ ให้เห็นโครงร่างของภาพทั้งหมด

๓

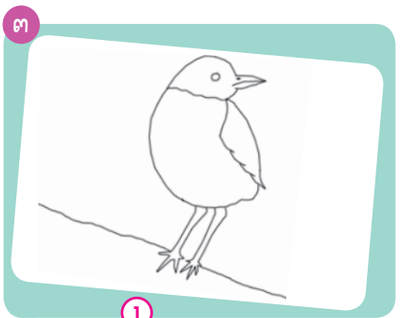

(1) ลงเส้นหนัก เพื่อทำให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น

๔

ระบายสีและตกแต่งให้สวยงาม

อธิบายความรู้ Explain

ครูนำภาพผลงานจิตรกรรมมาให้นักเรียนดู แล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า

- **จิตรกรรมหรือภาพวาด** วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานส่วนมากเป็นอุปกรณ์ที่ใช้ทำงานศิลปะทั่วไป เช่น พู่กัน ดินสอ จานสี ยางลบ สีชนิดต่างๆ เป็นต้น

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

นักเรียนควรเลือกใช้ดินสอชนิดใดร่างภาพ เพราะเหตุใด

1. ดินสอไม้ HB
2. ดินสอไม้ 2B
3. ดินสอกด
4. ดินสอสี

วิเคราะห์คำตอบ *ตอบข้อ 1. การร่างภาพ ควรเลือกใช้ดินสอไม้ HB เพราะไส้ดินสอมีความเข้มน้อยที่สุด สามารถลบออกได้ง่าย ส่วนดินสอไม้ 2B เหมาะสำหรับแรเงาภาพ ดินสอกดไม่เหมาะในการวาดภาพ เนื่องจากความแหลมของไส้ดินสอทำให้เมื่อนำมาร่างภาพเวลาลบรอยที่ไม่ต้องการออกจะเห็นเป็นเส้นๆ ดินสอกดจึงเหมาะสำหรับเขียนหนังสือมากกว่า ดินสอสีเหมาะสำหรับระบายภาพ*

นักเรียนควรรู้

(1) **ลงเส้นหนัก** เป็นการทำให้ภาพวาดมีความชัดเจนขึ้น แต่ภาพบางภาพไม่จำเป็นต้องลงเส้นหนักก็ได้ เนื่องจากเมื่อระบายสีลงบนภาพแล้วก็จะเกิดความชัดเจนของภาพขึ้นมาเอง เพราะสีจะช่วยเน้นให้รูปร่าง รูปทรง ของภาพที่วาดมีความชัดเจนนั่นเอง

อธิบายความรู้ Explain

ครูนำภาพผลงานประติมากรรมมาให้นักเรียนดู แล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า

• **ประติมากรรมหรืองานปั้น** เป็นการนำวัสดุเนื้ออ่อนที่สามารถแบ่งแยกออกจากกันแล้วรวมกันได้อีก เช่น ดินเหนียว ดินน้ำมัน เป็นต้น มาผ่านกระบวนการเพิ่มหรือลด ให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ

๒. ประติมากรรม หรืองานปั้น เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่มีลักษณะเป็นแบบ ๓ มิติ คือ สามารถมองเห็นได้ทั้งด้านกว้าง ด้านยาว และด้านหนาหรือด้านลึก โดยงานปั้นสามารถนำวัสดุธรรมชาติมาสร้างผลงานได้ เช่น ดินเหนียว ทราย เป็นต้น หรือใช้วัสดุสังเคราะห์ เช่น ปูนปลาสเตอร์ ดินน้ำมัน เป็นต้น (1)

การทำงานประติมากรรม

อุปกรณ์ที่ใช้

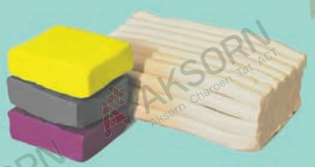
ดินน้ำมัน

กระดานรองปั้น

วิธีการทำงาน

๑ 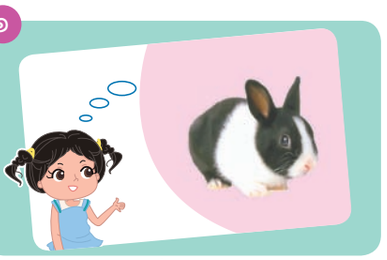
คิดรูปที่ต้องการปั้น โดยดูรายละเอียดว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้าง

๒
ปั้นส่วนประกอบทั้งหมด ทีละส่วน

๓
ประกอบชิ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน

๔
ตกแต่งชิ้นงานให้สมบูรณ์และสวยงาม

นักเรียนควรรู้

(1) **ปูนปลาสเตอร์** นิยมนำมาใช้ในงานปั้นเป็นอย่างมาก และสามารถนำมาใช้ปั้นสิ่งต่างๆ ได้อีกหลายอย่าง นอกจากนี้ยังมีคุณสมบัติที่คงทน แข็งแรง หาซื้อได้ง่ายและมีราคาถูกอีกด้วย

ตัวอย่างงานปั้นจากปูนปลาสเตอร์

ข้อสอบ O-NET

ข้อสอบปี '56 ออกเกี่ยวกับงานประติมากรรม

ข้อใดเป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเพื่อให้เพื่อนๆ ตระหนักถึงปัญหามลภาวะในเมืองใหญ่

1. สร้างต้นไม้หล่อด้วยปูนปลาสเตอร์เรียงเป็นป่าใหญ่
2. นำดอกไม้จำนวนมากมากองสูงเป็นภูเขา มีตุ๊กตาเด็กล้อมรอบ
3. สร้างเมืองที่สวยงามด้วยกระดาษสีแผ่นใหญ่ ผูกริบบิ้นเป็นสายรุ้ง
4. นำขวดนมพลาสติกมาสร้างเป็นหุ่นยนต์ยื่นกระถางต้นไม้ให้คนดู

วิเคราะห์คำตอบ ตอบข้อ 1. *เพราะการหล่อปูนปลาสเตอร์เป็นการทำงานประติมากรรม และมีการสร้างผลงานโดยเรียงต้นไม้ให้เป็นป่าใหญ่ ซึ่งสื่อถึงการปลูกป่าที่ช่วยลดปัญหามลภาวะที่เกิดขึ้นในเมืองใหญ่ และยังสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักถึงปัญหามลภาวะ*

๓. ภาพพิมพ์ เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่สร้างสรรค์จากการใช้แม่พิมพ์ที่มาจากวัสดุธรรมชาติและวัสดุสังเคราะห์มาพิมพ์ให้เป็นภาพ

การทำงานภาพพิมพ์

อุปกรณ์ที่ใช้

วิธีการทำงาน

๑

คิดภาพที่ต้องการพิมพ์

๒

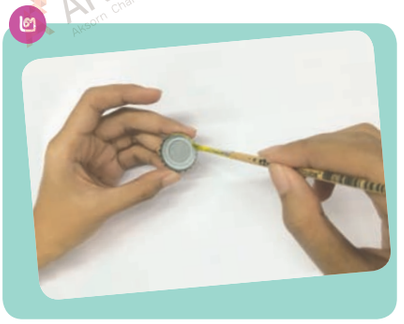

ทาสีลงบนแม่พิมพ์

๓

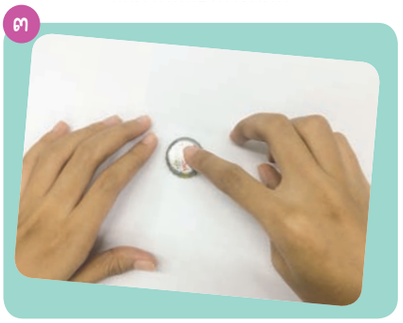

กดแม่พิมพ์ลงบนกระดาษให้เป็นภาพตามต้องการ

๔

ตกแต่งรายละเอียดชิ้นงานให้สวยงาม

๑๓

อธิบายความรู้ Explain

ครูนำผลงานภาพพิมพ์มาให้นักเรียนดูแล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า

- **ภาพพิมพ์** เป็นการถ่ายทอดรูปแบบจากแม่พิมพ์ออกมาเป็นผลงาน โดยการนำวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุสังเคราะห์มาจุ่มสีหรือทาสีแล้วกดลงบนแผ่นรองพิมพ์

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

วัสดุในข้อใด เหมาะสำหรับนำมาเป็นแม่พิมพ์มากที่สุด

1.
2.
3.
4.

วิเคราะห์คำตอบ ***ตอบข้อ 2.*** *เพราะดอกไม้สามารถนำมาทาสีและติดสีได้ดี ส่วนข้อ 1. สายไฟไม่เหมาะสำหรับทำแม่พิมพ์ เพราะอาจทำให้เกิดอันตรายและติดสีได้ยาก ข้อ 3. แหวน มีผิวเรียบลื่น ไม่ติดสี ข้อ 4. ขวดแก้วมีผิวเรียบลื่น ไม่ติดสี*

เกร็ดแนะครู

ครูบอกนักเรียนว่า ใช้แม่พิมพ์ที่มีลวดลายขัดเจน ผิวไม่ลื่น เพราะจะทำให้ทาสีไม่ติด ไม่ใช้วัสดุมีคมมาทำแม่พิมพ์ เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายได้

ตัวอย่างแม่พิมพ์ที่เหมาะสม ปลอดภัย

วัสดุธรรมชาติ

วัสดุสังเคราะห์

บูรณาการ เศรษฐกิจพอเพียง

ให้นักเรียนนำเศษวัสดุที่หาได้รอบ ๆ ตัว มาเป็นแม่พิมพ์ จากนั้นทำงานภาพพิมพ์ให้สวยงามตามจินตนาการ

อธิบายความรู้ Explain

ครูนำภาพผลงานออกแบบสร้างสรรค์ มาให้นักเรียนดู แล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า

- **งานออกแบบสร้างสรรค์** เป็นงานที่ถูกประดิษฐ์ขึ้น โดยการนำวัสดุต่างๆ มาประกอบเข้าด้วยกันจนเกิดเป็นผลงานที่มีความแปลกใหม่

ขยายความเข้าใจ Expand

1. ให้นักเรียนดูตัวอย่างวิธีการสร้างงานในหนังสือหน้า 11-14 เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
2. ให้นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามตัวอย่างในหนังสือหน้า 11-14 โดยทำงานไม่ให้ซ้ำกับตัวอย่างในหนังสือ แล้วนำผลงานมาส่งครู
3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีสร้างงานทัศนศิลป์ที่ได้เรียนผ่านไปแล้ว

ตรวจสอบผล Evaluate

1. ครูตรวจสอบผลการวาดภาพ โดยพิจารณาจากการปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอนความคิดสร้างสรรค์
2. ครูตรวจสอบผลการทำงานปั้น โดยการพิจารณาจากปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน ความคิดสร้างสรรค์
3. ครูตรวจสอบผลการทำงานภาพพิมพ์ โดยพิจารณาจากปฏิบัติการได้ถูกต้องตามขั้นตอนความคิดสร้างสรรค์

๔. งานออกแบบสร้างสรรค์ เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่มีความแปลกใหม่ สร้างสรรค์โดยอาจนำสิ่งของเดิมมาทำขึ้นใหม่ก็ได้ จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่หลากหลายแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับผู้สร้างผลงาน เช่น งานประดิษฐ์ที่ใส่ดินสอ เป็นต้น

การทำงานออกแบบสร้างสรรค์

อุปกรณ์ที่ใช้

กระดาษสี แกนกระดาษ กรรไกร กาว

วิธีการทำงาน

๑ คิดงานที่ต้องการสร้างสรรค์

๒ ทำส่วนประกอบต่างๆ เตรียมไว้

๓ ประกอบชิ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน

๔ ตกแต่งชิ้นงานให้สมบูรณ์ และสวยงาม

๑๔

เกร็ดแนะครู

ครูบอกนักเรียนเพิ่มเติมว่า วัสดุที่ใช้ในการทำงานออกแบบสร้างสรรค์ ไม่จำเป็นต้องซื้อใหม่ สามารถนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างผลงานได้ เพื่อไม่ให้เป็นการสิ้นเปลือง

กิจกรรมสร้างเสริม

ให้นักเรียนเลือกสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มา 1 ชิ้น แล้วตั้งชื่อผลงานและบอกถึงแนวคิดของผลงาน เพื่อให้เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

กิจกรรมท้าทาย

ให้นักเรียนเลือกสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์มา 2 ชิ้น แล้วตั้งชื่อผลงานและบอกถึงแนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน จากนั้นเปรียบเทียบความแตกต่างของการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการสร้างงาน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้เกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการและฝึกการเปรียบเทียบความแตกต่างขณะทำงาน

๒ ประโยชน์และคุณค่างานทัศนศิลป์

งานทัศนศิลป์เป็นงานศิลปะที่รับรู้ได้ด้วยการมองเห็น เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ เห็นได้จากหลักฐานของมนุษย์ในยุคหินที่มี①การเขียนภาพตามผนังถ้ำ เพื่อบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ หรือการตกแต่งเครื่องแต่งกายด้วยขนนก

งานทัศนศิลป์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ช่วยทำให้เราได้รับรู้และเข้าใจในความงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว และสามารถนำไปประยุกต์เป็นงานศิลปะ รวมถึงงานออกแบบประเภทต่างๆ ได้ เช่น เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ เครื่องใช้ในบ้าน ป้ายโฆษณา เป็นต้น ดังนั้น งานทัศนศิลป์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของคนเราในด้านต่างๆ ดังนี้

๑. ให้ความเพลิดเพลิน ผลงานทัศนศิลป์จะให้ความเพลิดเพลินแก่ผู้สร้างสรรค์ผลงานและผู้ชมผลงาน เห็นได้จากผลงานทางด้านต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม เป็นต้น ในพิพิธภัณฑ์หรือสถานที่ต่างๆ มักมีนักท่องเที่ยวเข้าชมอยู่เสมอ

การเข้าชมผลงานศิลปะ ควรชมด้วยความตั้งใจ และทำความเข้าใจกับผลงานนั้นๆ ว่าศิลปินผู้สร้างงานต้องการสื่อถึงสิ่งใด เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินในการชมผลงาน

สำรวจค้นหา Explore

ครูนำภาพผลงานทัศนศิลป์ที่สามารถพบเห็นได้บ่อยในชีวิตประจำวัน เช่น ภาพเพ้นท์จิเจอร์ ภาพแจกัน ภาพเสื้อผ้า ภาพนาฬิกา เป็นต้น มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้

- ภาพศิลปะที่เห็นคืออะไร
  (แนวตอบ คำตอบขึ้นอยู่กับภาพผลงานที่ครูนำมาให้นักเรียนดู)
- ผลงานเหล่านี้พบเห็นได้ที่ใดบ้าง
  (แนวตอบ คำตอบขึ้นอยู่กับภาพผลงานที่ครูนำมาให้นักเรียนดู)
- ผลงานที่นักเรียนดูนำศิลปะมาใช้อย่างไร
  (แนวตอบ คำตอบขึ้นอยู่กับภาพผลงานที่ครูนำมาให้นักเรียนดู)

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ผลงานศิลปะที่เห็นในภาพ มีความโดดเด่นในเรื่องใด เพราะเหตุใด

แนวตอบ *เป็นผลงานศิลปะที่มีความโดดเด่นในเรื่องความแปลกตาและท่าทางของผลงานมีความดึงดูดความสนใจ เพราะเป็นผลงานที่เกิดจากจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้สร้างงาน ซึ่งความเป็นจริงปลาที่เราพบเห็นทั่วไปจะไม่มีลายเส้นที่สวยงาม อ่อนช้อย เท่ากับผลงานในภาพนี้*

เกร็ดแนะครู

ในการวิจารณ์ผลงานของนักเรียน ครูไม่ควรใช้คำพูดเปรียบเปรยที่ทำร้ายจิตใจของนักเรียน เพราะอาจทำให้นักเรียนไม่อยากทำงานศิลปะหรือไม่ชอบเรียนวิชาศิลปะ แต่ควรกล่าวในเชิงให้กำลังใจ ทั้งนี้ควรเน้นให้นักเรียนเข้าใจว่า การเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะ เพื่อให้เข้าใจการทำงานศิลปะ รู้สึกชื่นชมความงามของศิลปะ ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้นักเรียนทุกคนเป็นศิลปินแต่อย่างใด

นักเรียนควรรู้

① **การเขียนภาพตามผนังถ้ำ** ภาพในผนังถ้ำส่วนใหญ่เป็นภาพที่วาดแบบ 2 มิติ ง่ายๆ มักแสดงถึงการดำเนินชีวิตของคนในยุคหิน ซึ่งสามารถบอกเล่าเรื่องราวในอดีตได้เป็นอย่างดี

อธิบายความรู้ Explain

1. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างผลงานศิลปะในชีวิตประจำวันอื่น ๆ พร้อมกับบรรยายว่ามีลักษณะโดดเด่น และมีคุณค่าในการดำเนินชีวิตของเราในด้านใด
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจว่า งานศิลปะในชีวิตประจำวัน ส่วนมากมีลักษณะที่โดดเด่น มีเอกลักษณ์ และเน้นไปที่ประโยชน์การใช้งาน เช่น กล่องใส่ของจากลังกระดาษ เป็นต้น
3. ครูบอกนักเรียนว่า ในการเข้าชมผลงานในพิพิธภัณฑ์หอศิลป์ ควรปฏิบัติ ดังนี้
   1) แต่งกายสุภาพเมื่อเข้าชมผลงาน
   2) อ่านป้ายแสดงข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลในการแสดงผลงานชิ้นต่าง ๆ
   3) ไม่จับต้องผลงาน
   4) ไม่ส่งเสียงดัง
   5) ร่วมชมผลงานเพื่อให้เกิดความชื่นชมและเห็นคุณค่าในผลงานที่ได้ชม

๒. ให้ความปีติยินดี งานทัศนศิลป์เป็นงานที่ให้ความสุข ความรู้สึกที่ดี เพราะงานทัศนศิลป์เป็นงานที่ให้คุณค่าด้านความงาม เมื่อได้ดูและชื่นชมแล้วมักจะมีความสุข และมีความรู้สึกผ่อนคลาย เกิดความอิ่มเอิบใจ ในบางประเทศมีการสร้างผลงานทางศิลปะ เช่น ผลงานในพิพิธภัณฑ์หอศิลป์ (1) สวนศิลป์ (2) เป็นต้น

การเข้าชมผลงานศิลปะด้วยความชื่นชม และชื่นชอบ จะทำให้เราเห็นคุณค่าความงามของผลงาน ทำให้เกิดความรู้สึกมีความสุข และเกิดความผ่อนคลาย

๑๖

นักเรียนควรรู้

(1) **หอศิลป์** เป็นสถานที่สำหรับเก็บรวบรวมผลงานศิลปะหลายประเภท เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้เข้าชมการแสดงผลงาน หอศิลป์ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ เช่น หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

(2) **สวนศิลป์** เป็นสถานที่สำหรับเก็บรวบรวมผลงานศิลปะ ผลงานส่วนใหญ่ที่นำมาแสดง เป็นผลงานประติมากรรม เนื่องจากจะมีการแสดงงานไว้กลางแจ้ง ผลงานที่แสดงจึงต้องมีความทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศอย่างมาก สวนศิลป์ที่มีชื่อเสียงในไทย เช่น สวนศิลป์มีเซียม ยิบอินซอย อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม เป็นต้น

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

นักเรียนจะมีส่วนช่วยดูแลรักษาผลงานศิลปะที่สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศของเราอย่างไร

แนวตอบ *มีแนวทางปฏิบัติหลายประการ ดังนี้*
- *ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ที่ไปชม*
- *ช่วยกันรักษาความสะอาด*
- *ไม่ขีดเขียนหรือทำลายส่วนใดส่วนหนึ่งของสถานที่เหล่านั้น*
- *ไม่จับต้องผลงาน เพราะอาจทำให้ผลงานชำรุดได้*
- *ช่วยเผยแพร่ผลงานให้ผู้อื่นได้รู้จักและชื่นชมความงาม เป็นต้น*

๓. ให้ความภาคภูมิใจ ศิลปินหรือผู้สร้างผลงานศิลปะ มักมีความภาคภูมิใจในผลงานศิลปะของตน เช่น คนไทยเรามีความภาคภูมิใจที่เป็นเจ้าของภาพวาดที่มีความอ่อนช้อยสวยงาม แสดงถึงความเป็นไทย เช่น จิตรกรรมฝาผนัง ภาพลายไทย (1) เป็นต้น

ผลงานศิลปะของประเทศไทย มีความสวยงามและมีลวดลายที่อ่อนช้อยไม่เหมือนชาติใดในโลก จึงทำให้เราเกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของผลงานต่างๆ ของประเทศ

อธิบายความรู้ Explain

1. ครูนำภาพสถาปัตยกรรมต่างๆ และภาพผลงานจิตรกรรมฝาผนังที่คนไทยมีความภาคภูมิใจมาให้นักเรียนดู แล้วให้ช่วยกันบอกว่าภาพที่เห็นมีความสวยงาม และน่าภาคภูมิใจอย่างไร
2. ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลของผลงานสถาปัตยกรรมของประเทศไทยมา 1 ผลงาน หรือภาพผลงานจิตรกรรมฝาผนังมา 1 ผลงาน จากนั้นเขียนบรรยายถึงความสวยงามและคุณค่าของผลงาน

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ภาพลายกนกบนผนังวัด เป็นผลงานศิลปะประเภทใด

แนวตอบ *ภาพลายกนกบนผนังวัด เป็นผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรม เพราะภาพลายกนก เป็นงานภาพเขียนที่อยู่ตามผนังวัด มีลักษณะเป็น 2 มิติ*

บูรณาการเชื่อมสาระ

ครูบูรณาการความรู้ในสาระศิลปะ วิชาทัศนศิลป์ กับสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยให้นักเรียนสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นสถาปัตยกรรมไทยมา 1 อย่าง จากนั้นจึงวาดภาพสถาปัตยกรรมและระบายสีให้สวยงาม เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ

นักเรียนควรรู้

(1) **ภาพลายไทย** เป็นลายที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยมีธรรมชาติเป็นต้นแบบ และดัดแปลงให้เป็นลวดลายไทยที่อ่อนช้อย สวยงาม

ตัวอย่างภาพลายไทย

ลายกระจัง

ลายประจำยาม

อธิบายความรู้ Explain

1. ครูนำภาพสิ่งของเครื่องใช้ที่ถูกออกแบบให้มีลักษณะต่าง ๆ ที่น่าสนใจมาให้นักเรียนดู แล้วให้ช่วยกันบอกว่าภาพที่เห็นมีความสวยงามและน่าภาคภูมิใจอย่างไร
2. ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลของผลงานสิ่งของเครื่องใช้มา 1 ผลงาน จากนั้นเขียนบรรยายถึงความสวยงามและคุณค่าของผลงาน

๔. ให้ความสะดวกสบาย งานทัศนศิลป์บางประเภทให้ประโยชน์ในด้านการใช้สอย เช่น การออกแบบม้านั่งในสวนสาธารณะหรือริมถนน การออกแบบเครื่องใช้ในบ้าน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มักมีความสวยงาม และมีความสะดวกสบายในการใช้ควบคู่กันไป

การนำความรู้ทางทัศนศิลป์มาช่วยในเรื่องการจัดที่อยู่อาศัย ทำให้ที่อยู่อาศัยมีความสวยงาม และมีความสะดวกสบายในการใช้งานมากยิ่งขึ้น

๑๘

เกร็ดแนะครู

ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมักมีรูปร่าง รูปทรง ที่มีเหลี่ยมมุม กว้าง ยาว สูง ที่ลงตัวและสวยงาม เหมาะกับการนำไปใช้งานต่าง ๆ และยังต้องคำนึงถึงความสวยงามของสิ่งนั้น ๆ ด้วย

บูรณาการอาเซียน

ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสวนสาธารณะของกลุ่มประเทศอาเซียน โดยค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตว่า มีการออกแบบจัดสวนเป็นอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกับบ้านเราหรือไม่

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

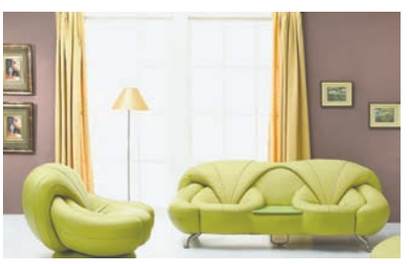

ผลงานที่เห็นนี้มีการนำศิลปะมาใช้ในการสร้างงานอย่างไร

แนวตอบ *มีการนำศิลปะมาใช้สร้างงาน คือ การออกแบบโดยใช้เส้นที่มีความโค้งของเฟอร์นิเจอร์ รูปร่าง รูปทรง ที่แปลกตา สีสันที่สวยงาม การตกแต่งห้องที่มีความกลมกลืนกัน*

๕. ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ งานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่เป็นงานฝีมือ(1)ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ(2) เช่น ตุ๊กตาชาววัง หัวโขน เป็นต้น ผลงานเหล่านี้สามารถนำมาเป็นสินค้าเพื่อจำหน่ายภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งทำรายได้ส่วนหนึ่งให้กับประเทศ

ผลงานศิลปะของประเทศไทย มีความแตกต่างไปจากชาติอื่น โดยเฉพาะในเรื่องของลวดลายที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของไทย จึงดึงดูดให้ชาวต่างชาติเกิดความสนใจ และต้องการเป็นเจ้าของงานฝีมือต่างๆ ทำให้มีรายได้หมุนเวียนเข้ามาในประเทศ

๑๙

อธิบายความรู้ Explain

1. ครูนำภาพงานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาให้นักเรียนดู แล้วให้ช่วยกันบอกว่าภาพที่เห็นมีความสวยงาม และน่าภาคภูมิใจอย่างไร
2. ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลของผลงานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจมา 1 ผลงาน จากนั้นเขียนบรรยายถึงความสวยงามและคุณค่าของผลงาน

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

จากภาพ ผลงานที่เห็นเป็นงานฝีมือที่บ่งบอกเอกลักษณ์เฉพาะของประเทศใด

แนวตอบ *จากภาพ เป็นผลงานปั้นมวยไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเทศไทย สามารถแสดงหรือจำหน่ายให้ชาวต่างชาติได้รู้จักและชื่นชมผลงานที่มีความประณีตเหล่านี้*

นักเรียนควรรู้

(1) **งานฝีมือ** คือ ผลงานที่ใช้มือทำขึ้นมาด้วยความประณีตจนเกิดเป็นชิ้นงาน ส่วนใหญ่มักมีความสวยงาม

(2) **เอกลักษณ์เฉพาะ** คือ ผลงานที่มีรูปแบบเฉพาะตัว เมื่อพบเห็นสามารถรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นผลงานอะไร มาจากที่ใด เช่น ตุ๊กตาดินเผา อ. บางเสด็จ จ. อ่างทอง เป็นผลงานที่มีความอ่อนช้อย สวยงาม มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักกันทั่วไป เป็นต้น

ตัวอย่างตุ๊กตาดินเผา

อธิบายความรู้ Explain

1. ครูนำภาพงานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์ในด้านการสื่อสารมาให้นักเรียนดู แล้วให้ช่วยกันบอกว่า ภาพที่เห็นมีความสวยงาม และน่าภาคภูมิใจอย่างไร
2. ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลของผลงานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์ในด้านการสื่อสารมาให้นักเรียนดู จากนั้นเขียนบรรยายถึงความสวยงามและคุณค่าของผลงาน
3. ให้นักเรียนดูแผ่นป้ายสัญลักษณ์ในหนังสือหน้า 20 แล้วช่วยกันบอกว่ามีความหมายอย่างไร เราจะพบเห็นป้ายเหล่านี้บริเวณใดบ้าง

   (แนวตอบ
   ① ป้ายห้ามสูบบุหรี่ พบเห็นได้ในโรงพยาบาล บนรถโดยสารประจำทาง
   ② ป้ายห้ามใช้เสียง พบเห็นได้บริเวณโรงพยาบาล
   ③, ④, ⑥ ป้ายห้ามจอด ป้ายห้ามแซง และห้ามหยุดรถ พบเห็นได้บริเวณข้างถนน
   ⑤ ป้ายทางหนีไฟ พบเห็นได้บริเวณบันไดภายในตึก ห้างร้านต่างๆ)
4. ครูถามคำถามสนทนาภาษาศิลป์ในหนังสือหน้า 20 ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๖. ให้ประโยชน์ในด้านการสื่อสาร ผลงานทัศนศิลป์สามารถให้ประโยชน์ในด้านการสื่อสาร เช่น แผ่นป้ายต่างๆ เป็นต้น เพื่อให้เกิดการสื่อความหมายและการเข้าใจที่ตรงกัน และผลงานบางอย่างสามารถใช้สื่อสารให้ชาวต่างชาติได้รับรู้และจดจำเกี่ยวกับประเทศไทย เช่น ① พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระปรางค์วัดอรุณฯ เป็นต้น

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท เป็นผลงานที่ทำให้ชาวต่างชาติจดจำประเทศไทยได้

แผ่นป้าย เป็นสัญลักษณ์สากลที่ใช้สื่อสารให้คนทั่วไปเข้าใจ

สนทนาภาษาศิลป์

ในชุมชนของนักเรียน มีผลงานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์และคุณค่าหรือไม่ ผลงานเหล่านี้เป็นผลงานประเภทใดบ้าง

นักเรียนควรรู้

① **พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท** เป็นพระที่นั่งที่รัชกาลที่ 5 สร้างขึ้นเพื่อเป็นท้องพระโรง โดยใช้เป็นสถานที่รับรองพระราชอาคันตุกะ ตั้งอยู่ที่ ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ลักษณะเด่นเป็นตัวพระที่นั่งจะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก ส่วนหลังคาจะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมไทย

เฉลย คำถามสนทนาภาษาศิลป์

แนวตอบ คำตอบมีหลากหลาย เช่น มี คือ ผลิตภัณฑ์จักสานจากผักตบชวา เป็นผลงานที่ให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งสร้างรายได้ส่วนหนึ่งให้กับประเทศ

กิจกรรมสร้างเสริม

ให้นักเรียนหาผลงานทัศนศิลป์มา 1 ภาพ และบอกประโยชน์และคุณค่าของงาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

กิจกรรมท้าทาย

ให้นักเรียนหาผลงานทัศนศิลป์ที่ให้ประโยชน์และคุณค่าในด้านต่างๆ แล้วออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิด

กิจกรรมการเรียนรู้

๑. ดูภาพ แล้วเขียนเปรียบเทียบความแตกต่างของผลงานทัศนศิลป์เหล่านี้ลงในสมุด ว่าใช้วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการทำที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑

๒

๓

๒. ดูภาพ แล้วเขียนอธิบายลงในสมุดว่า ผลงานทัศนศิลป์ในภาพมีคุณค่าอย่างไร

๓. ยกตัวอย่างผลงานทัศนศิลป์ที่พบเห็นมา ๕ ตัวอย่าง และบอกประโยชน์ของสิ่งนั้น

ขยายความรู้สู่การคิด

นักเรียนนำงานทัศนศิลป์ต่างๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างไรบ้าง

ขยายความเข้าใจ Expand

1. ให้นักเรียนดูภาพในกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 1 ในหนังสือ หน้า 21 แล้วเขียนบอกวัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ทำงาน
2. ให้นักเรียนเขียนบอกถึงคุณค่าของผลงานทัศนศิลป์ในภาพในกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อ 2 ในหนังสือ หน้า 21
3. ยกตัวอย่างและบอกประโยชน์ผลงานทัศนศิลป์มา 5 ตัวอย่าง

ตรวจสอบผล Evaluate

1. ครูตรวจสอบผลการเขียนบอกวัสดุ อุปกรณ์ โดยพิจารณาจากการใช้งานได้ถูกต้อง
2. ครูตรวจสอบผลการบอกคุณค่าของผลงานศิลปะ โดยพิจารณาจากบอกคุณค่าผลงานได้ถูกต้องตรงกับภาพ
3. ครูตรวจสอบผลการยกตัวอย่างและบอกประโยชน์ผลงานทัศนศิลป์ โดยพิจารณาจากทำงานถูกต้องตรงตามคำสั่ง
4. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเป็นข้อๆ ว่า เมื่อเรียนจบหน่วยที่ 1 พื้นฐานงานทัศนศิลป์แล้ว เรียนรู้เนื้อหาจากเรื่องทัศนศิลป์น่ารู้ และงานทัศนศิลป์กับวิธีการสร้างสรรค์ อย่างไรบ้าง

หลักฐานแสดงผลการเรียนรู้

1. ผลการบอกวิธีใช้วัสดุ อุปกรณ์ ในการทำงาน
2. ผลการบอกคุณค่าผลงานทัศนศิลป์
3. ผลการยกตัวอย่างและบอกประโยชน์ของงานทัศนศิลป์

ข้อสอบเน้นการคิด แนว O-NET

ภาพพิมพ์ที่ใช้สีน้ำ และภาพพิมพ์ที่ใช้สีโปสเตอร์ มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

แนวตอบ *แตกต่างกัน เนื่องจากสีน้ำมีความเข้มข้นน้อยกว่าส่วนสีโปสเตอร์มีความเข้มข้นมากกว่า ภาพที่ได้จึงมีระดับความเข้มข้นของสีที่แตกต่างกัน*

ตัวอย่างภาพพิมพ์

ภาพพิมพ์ที่ใช้สีน้ำ

ภาพพิมพ์ที่ใช้สีโปสเตอร์

เฉลย กิจกรรมการเรียนรู้

1. **ตอบ** - ภาพที่ 1 วัสดุที่ใช้ คือ กระดาษวาดเขียน สีน้ำ พู่กัน สีเมจิก และแม่พิมพ์
   - ภาพที่ 2 วัสดุที่ใช้ คือ กระดาษวาดเขียน และสีเทียน
   - ภาพที่ 3 วัสดุที่ใช้ คือ ดินน้ำมัน
2. **แนวตอบ** ผลงานทัศนศิลป์ในภาพมีคุณค่า คือ ให้ประโยชน์ในด้านการใช้สอย การตกแต่งให้สวยงาม สร้างความรื่นรมย์ให้กับผู้อยู่อาศัย
3. **แนวตอบ** เช่น หัวโขน ใช้ในการแสดงโขน นอกจากนี้ยังมีการทำแบบจำลองหัวโขนขนาดเล็กสำหรับเป็นของที่ระลึก และเป็นงานฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของไทย ผลงานนี้สามารถนำมาเป็นสินค้าทำรายได้ส่วนหนึ่งให้กับประเทศ เป็นต้น

แนวตอบ ขยายความรู้สู่การคิด

แนวตอบ คำตอบมีหลากหลาย เช่น นำงานทัศนศิลป์มาใช้ตกแต่งกล่องใส่ของให้สวยงาม เพื่อใช้ใส่ของ เป็นต้น